

РІШЕННЯ

вченої ради Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» з питання порядку денного *«Моніторинг якості підготовки докторів філософії за освітніми програмами наукового напрямку «Суспільні науки»*

м. Одеса

від 25 квітня 2024 року

Заслухавши й обговоривши інформацію про результати моніторингу якості підготовки докторів філософії за освітніми програмами наукового напрямку «Суспільні науки» проф. Тодорової В.Г. та співдоповідь проф. Петінової О. Б., учена рада констатує, що підготовка докторів за усіма 7 освітньо-науковими програмами, які входять до цієї групи, відбувається на задовільному рівні. Виявлення сильних та слабких сторін навчання за ОНП дало змогу віднайти шляхи оптимізації та визначити стратегію підвищення ефективності її якості.

Усі 7 освітньо-наукових програм: «Освітні, педагогічні науки», «Мистецька педагогіка вищої освіти», «Середня освіта (Музичне мистецтво)», «Професійна освіта», «Фізична культура і спорт», «Політологія», «Психологія» розроблені відповідно до чинних нормативно-правових документів України та мають акредитацію Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. У 2024 році 4 ОНП отримали умовну (відкладену) акредитацію, 1 ОНП – «Мистецька педагогіка вищої освіти» – пройшла акредитацію, 2 – акредитовані в попередні роки.

Підготовка докторів філософії здійснюється на денній та заочній формах навчання. Загальна кількість аспірантів станом на 01.04.2024 складає 183 особи, із них іноземців – 50 осіб.

Усі освітньо-наукові програми представлені на вебсайті університету на сторінках кафедр, відповідальних за їх реалізацію, де розміщено загальний опис програми, перелік обов'язкових та каталог вибіркових дисциплін, інформацію про програмні результати навчання, компетентності, а також необхідну контактну інформацію.

Усі освітні програми проходять процедуру щорічного моніторингу із залученням стейкхолдерів. Аналіз рецензій на ОНП за останні три роки відображає позитивний відгук експертів щодо змісту, цілей та якості програм підготовки докторів філософії. Рецензенти відзначають високу якість підготовки здобувачів, активну участь у наукових дослідженнях та високий рівень викладацького складу. Рекомендації, надані в рецензіях, спрямовані на подальше удосконалення програм та враховуються групами забезпечення при затвердженні ОНП на наступний рік. Під час аналізу таблиць пропозицій стейкхолдерів до проєктів всіх ОНП виявлено, що система збору та обробки пропозицій діє ефективно. Таблиці містять різноманітні ідеї та рекомендації від різних зацікавлених сторін, що дає можливість групам забезпечення адаптувати та вдосконалювати освітні програми відповідно до потреб здобувачів та вимог ринку праці.

Комісія встановила наявність розроблених, затверджених та розміщених на вебсайті університету навчальних планів для денної та заочної форм навчання щодо всіх ОНП, які аналізуються, що дозволяє здобувачам та стейкхолдерам ознайомитися з ними в будь-який зручний для них час.

Аналіз анотацій вибірових ОК свідчить про їхню різноманітність та актуальність для здобувачів вищої освіти. Представлені дисципліни відображають сучасні тенденції та інноваційні аспекти в галузі, що допомагає здобувачам розвивати актуальні навички та знання. Каталог вибірових дисциплін, представлений на сторінці відділу аспірантури і докторантури, щорічно оновлюється і доповнюється новими дисциплінами, зокрема введеними за пропозицією стейкхолдерів та аспірантів.

Аналіз індивідуальних навчальних планів аспірантів та планів наукової роботи свідчить про те, що всі вони ретельно розроблені з урахуванням особистих академічних та дослідницьких інтересів кожного аспіранта. Плани містять перелік запланованих досліджень, наукових публікацій, участь у конференціях та інших активностей, що допомагають аспірантам досягти своїх наукових цілей. В особових справах аспірантів є інформація про атестацію аспірантів за результатами виконання ними індивідуальних планів, річних звітів, документів про практику тощо. Більшість кафедр, відповідальних за реалізацію ОНП, мають на своїх сторінках на офіційному вебсайті університету зразки документів про практику (індивідуальні плани, щоденники, звіти).

Під час аналізу участі викладачів та аспірантів у реалізації міжнародних проєктів в розрізі ОНП встановлено, що кафедри активно співпрацюють з різними міжнародними партнерами, зокрема з КНР, Південною Кореєю, Польщею, Молдовою тощо. Ці проєкти включають обмін студентами та викладачами, спільні дослідження, організацію міжнародних стажувань та інші спільні ініціативи. Проте, участь аспірантів в таких програмах потребує активізації та поширення. Усі кафедри, відповідальні за реалізацію ОНП цієї групи, активно беруть участь у міжнародних тренінгах, вебінарах, конференціях, які відбуваються як за кордоном, так і на території України. Ці заходи надають можливість студентам та викладачам отримати нові знання, обмінятися досвідом з колегами з інших країн, розвинути свої професійні навички та знайти нових партнерів для співпраці.

Аналіз публікаційної активності представників груп забезпечення освітнього процесу, наукових керівників та аспірантів у базах даних WoS та Scopus показав, що такі публікації є в переважній кількості гарантів та наукових керівників, проте серед аспірантів таких публікацій обмаль.

Під час аналізу досвіду міжнародної мобільності було виявлено, що кафедри активно сприяють цьому, зокрема надається можливість для проходження стажувань, вивчення іноземних мов та культур, а також участі в міжнародних навчальних програмах. Викладачі також мають можливість відвідувати інші університети за кордоном для проведення лекцій, участі в наукових заходах, опонуванні дисертацій та встановлення академічних контактів.

Активно працює програма «Гостьовий лектор», у межах якої кожного семестру проводяться лекції, бінарні заняття зі стейкхолдерами з числа провідних учених України та зарубіжжя. Звітна інформація про такі гостьові лекції з експертами та професіоналами-практиками активно висвітлюється на вебсайті університету та в соціальних мережах.

Проводиться належна робота з популяризації неформальної та інформальної освіти, результати якої можуть бути зараховані в межах окремих дисциплін. Досвіду зарахування результатів, отриманих у неформальній освіті, як окремого ОК, не було, проте зарахування як виконаного ІНДЗ, теми або модуля в межах ОК присутні в більшості з ОНП, які аналізувалися. Інформація про здобутки аспірантів (сертифікати, свідоцтва тощо) розміщується на сторінках кафедр, відповідальних за реалізацію ОНП, а також висвітлюється в новинах кафедри та відділу аспірантури та докторантури.

Усі аспіранти проходять процедуру щосеместрового анонімного опитування про якість освітнього та наукового процесів, результати опитувань у вигляді довідок розміщені на сторінках кафедр, які відповідають за реалізацію ОНП. Результати обговорюються на засіданнях кафедр та враховуються при розробці проєкту ОНП на наступний рік, про що свідчать протоколи засідань кафедр.

Аналіз навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів свідчить про необхідність розробки нового, актуального забезпечення всіх ОК навчальними посібниками і методичними рекомендаціями до самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Робочі програми навчальних дисциплін є в наявності в паперовому та електронному вигляді, розміщені на сторінках кафедр та відділу аспірантури і докторантури.

Кожна ОНП забезпечена необхідною науково-дослідною інфраструктурою. Наукові лабораторії та центри працюють у відповідності до положень та затверджених річних планів, які обов'язково передбачають заходи для аспірантів. Мережа наукових конференцій, засновником або співзасновником яких є університет, дозволяє аспірантам проводити апробацію результатів своїх наукових розробок за всіма ОНП, які аналізуються. Крім того, усі ОНП напряму «Суспільні науки» надають можливість публікації наукових статей в університетських фахових виданнях групи Б: «Наука і освіта», «Вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Серія: Педагогічні науки», «OLYMPICUS», «Politicus», «Південноукраїнські мистецькі студії».

Учена рада ухвалює:

1. Уважати стан підготовки докторів філософії за освітніми програмами наукового напрямку «Суспільні науки» задовільним.
2. Ужити заходів щодо покращання якості освітньо-наукового процесу через:

- оновлення навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін;

Термін – до 01.09.2024 р.

Відп.: гаранті ОНП, завідувачі кафедр.

- активізацію роботи зі збору та оприлюднення на сторінці кафедр інформації про кар'єрний шлях випускників аспірантури;

Термін – до 01.09.2024 р.

Відп.: гаранті ОНП, завідувачі кафедр.

- посилення роз'яснювальної роботи серед аспірантів та науково-педагогічних працівників щодо важливості публікації статей в міжнародних наукометричних базах Scopus та WOS, міжнародної мобільності, участі в міжнародних проєктах;

Термін – постійно.

Відп.: гаранті ОНП, завідувачі кафедр.

3. Активізувати роботу щодо співпраці груп забезпечення ОНП з науковими установами України та зарубіжжя, участі їх у моніторингу ОНП та в освітньо-науковому процесі.

Термін – до 01.10.2024 р.

Відп.: гаранті ОНП, завідувачі кафедр,
декани факультетів/директори інститутів.

4. Активізувати роботу щодо створення та наповнення профілів аспірантів на сторінках кафедр, відповідальних за реалізацію ОНП.

Термін – постійно.

Відп.: гаранті ОНП, завідувачі кафедр,
наукові керівники.

5. Контроль за виконанням цього рішення покласти на проректора з наукової роботи проф. Г. В. Музиченко.

Заступник голови вченої ради

Учений секретар

Ганна МУЗИЧЕНКО

Ніна БОСАК